

СЕКЦІЯ «ПРОБЛЕМИ ТЕКСТОТВОРЕННЯ» ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ

Светлова Алла, *пошукач м.Одеса*

Лексичні труднощі перекладу текстів суспільно-політичного характеру є найбільш поширеними і, головним чином, пов'язані з передачею безеквівалентної лексики, назв, багатозначних слів, абревіатур, неологізмів, термінів, образної фразеології.

Труднощі виникають вже на стадії визначення предмета дослідження, котрий у різних авторів інтерпретується не однаково : Максимов С.Є., Лукашук І.І., Сухенко К.М., Рецкер Я.І., Мізецька В.Я. , Мір'ян-Белоручев.

До політичних текстів відносяться : декларації, конвенції, згоди, договори, резолюції та ін. Такі документи відрізняються логічністю і офіційністю тону , деякою красномовністю стилю. По-перше, вони, як правило, носять регламентаційно-правовий характер, оскільки в них даються певні політико-правові установки.

Дискурс – це зв'язний текст в контексті великої кількості конституюючих і фонових факторів – соціокультурних психологічних і т.д.; текст, заглиблений в життя.

Розрізняють наступні жанрові риси суспільно-політичних текстів: логічність, офіційність, емоційності, точність, стереотипність та імперативність. В залежності від різновидів документів деякі риси набувають першорядного значення, інші - другорядного.

Під час полілінгвістичних досліджень було введено нове поняття під назвою політичний узус. Це специфічна область комунікації, детермінована областю діяльності суспільних класів, партій, груп і окремих особистостей у політично значимих ситуаціях спілкування. Конструктивними засобами політичного узусу є мовні одиниці, референційно й сигніфікативно пов'язані з політичною сферою людської діяльності, й знаки, що представляють собою політичну релевантність. Функціональна сторона цих знаків зв'язана не тільки зі структурою мови, тобто з іншими його елементами, але й з політичними діями, доктринами - елементами соціальної структури й поведіння.

Оскільки суспільно-політичний дискурс найповніше відбиває національні, соціальні, політичні, економічні, культурні уявлення про світ будь-якого народу, то ми можемо говорити про нього як про приклад втілення національної мовної картини світу. Лексична система

політичних текстів найшвидше реагує на будь-які зміни у житті народу. Слід зауважити, що метою будь-якого, а в данному випадку політичного, перекладу є досягнення адекватності, тобто, вичерпної передачі не тільки змісту оригіналу, але й повної функціонально-стилістичної відповідності йому.

Труднощі та шляхи перекладу деяких політичних матеріалів, наприклад, таких як заголовків статей, потребують правильного застосування граматичної та часової форми при їх перекладі. Перекладач може зіштовхнутися зі скороченнями назв реалій, міжнародних організацій, кліше, штампами та фразеологізмами, термінами.

Реалія - елемент культури, під яким розуміють сукупність матеріальних та духовних цінностей суспільства, що історично склалась на основі економічного базису. Наприклад, для правильного перекладу реалій, спеціаліст має володіти певними фоновими знаннями щодо країни з мови якої робиться переклад.

Одним з найбільш виразних результатів взаємодії мов є лексичне запозичення, при якому одна мова переймає з іншої готові матеріальні одиниці - і слова, морфеми - і їхню семантику. Інакше кажучи, відбувається фонематичне копіювання іншомовного слова. Дуже рідко запозичується іноземне слово в незайманому вигляді, з усіма його звуками, формами й значеннями. Імітація іноземного зразка не досягає досконалості, але цей зразок стає більше знайомим і близьким для носіїв мови, що запозичує.

Найбільш поширеним та зручним інструментом для перекладу суспільно-політичної літератури є такі прийоми, як контекстуальна заміна, смисловий розвиток, описовий переклад, вибір варіантного відповідника та калькування.

Слід зауважити, що метою будь-якого, а в данному випадку політичного, перекладу є досягнення адекватності. Тобто, вичерпної передачі не тільки змісту оригіналу, але й повної функціонально-стилістичної відповідності йому.

Для текстів суспільно-політичної спрямованості характерною відмінністю є наявність спеціальної термінології, причому деякі з термінів – складні. Це ж вимагає від перекладача однозначності та чіткості під час перекладу. Перекладач має бути дуже обережним, тому що існує ціла низка слів, які не мають еквівалента в українській мові і перекладати їх треба залежно від контексту, іноді описово. Такі тексти містять велику кількість “фальшивих друзів” перекладача та багатозначних англійських слів, що ускладнює переклад.